

Notam er et senter for utvikling og nyskapende bruk av teknologi i musikk og kunst.

Vi fungerer både som et ressurs- og kompetansesenter for komponister, musikkutøvere og kunstnere som kommer til oss med prosjektideer de vil ha realisert, og som en institusjon som genererer egne prosjekter med kryssfeltet musikk, kunst og teknologiutvikling som utgangspunkt.

Vi er en aktiv pådriver for nye og tverrfaglige innfallsvinkler innen norsk kulturliv og i det internasjonale musikkteknologimiljøet, og søker hvert år å bidra til en økt forståelse for disse perspektivene i form av forskningsartikler, undervisning, forelesningsvirksomhet og annen formidling.

Våre aktiviteter deles inn i kjerneområdene

- Hjelp til skapende arbeid**
- Forskning og utvikling**
- Utdanning**
- Formidling**

Innhold

1. Forord	side 3
2. Hjelp til skapende arbeid	side 5
3. Forskning og utvikling	side 17
4. Utdanning	side 25
5. Formidling	side 33
6. Fasiliteter og utstyr	side 40
7. Organisasjon	side 45
8. Årsberetning	side 49

1. Forord

Ingen år er like på Notam – de er gode på forskjellige måter. 2014 har vært som å komme opp på vidda etter en bratt stigning, og utsikten er betagende. Vi er nå godt etablerte i lokalene på Sagene etter flyttingen i 2012. Som ressurscenter betjener vi et voksende og sammensatt miljø, og det er gledelig å se at den gode rekrutteringen blant unge brukere sørger for at Notam stadig fornyer seg og beholder sin relevans i kulturlivet. Den nasjonale og internasjonale profilen er blitt tydeligere, og det arbeides med å stimulere denne utviklingen videre gjennom flere gjesteopphold og prosjekter med nedslagsfelt utover det rent lokale.

Nyskapende bruk av teknologi i musikk og kunst fører også til eksperimenterende verk. Spydspissen er smal, og treffer ikke alle. Til tross for det er Notam en ressurs for kunstnere uavhengig av sjanger eller tradisjon. De som benytter seg av våre fasiliteter og vår kompetanse får god oppfølging fra idé til ferdigstilling. Og det er svært viktig for disse brukerne at det finnes en organisasjon i Norge som tar utforskningen på alvor.

I 2014 har Notam bidratt til 14 urpremierer av norske artister innen musikk og installasjonskunst. Gjennom konsertserien Lydmyren og våre produksjonsbidrag som medlem i Stiftelsen Ultima sørger vi også for at verkene har relevante fremføringsarenaer. Vi samarbeider med universitets- og høyskolesektoren om kurs i lydteknologi, og bidrar med veiledning av studenter. Notam er en del av det internasjonale musikkteknologinettverket, og deltar årlig på konferanser og fora både i Norge og utenlands. Gjennom ordningen Studiokollektivet huser vi faste arbeidslokaler for et titalls profesjonelle musikere, kunstnere, utviklere og lyddesignere, som alle bidrar til det tverrfaglige og inspirerende miljøet på Notam.

Denne årsmeldingen er ment å gi leseren et lite øyeblikksbilde av de mange forskjellige aktivitetene som fant sted i 2014. De som ønsker å finne ut mer er hjertelig velkomne til våre nettsider, eller enda bedre – til besøk hos oss når som helst!

Notto J. W. Thelle

Utenfor Notam. Foto: Åsa Marie Mikkelsen

2. Hjelp til skapende arbeid

Notam tilrettelegger for og støtter musikk- og kunstprosjekter initiert av våre brukere, og bestiller også verk. Nedenfor omtales noen av produksjonene som ble gjennomført i 2014 hos oss eller med hjelp av våre ressurser og støtte.

Bolstad/1982

Bestillingsverk av komponisten Kristin Bolstad for trioen 1982

Verket fokuserer på detaljene i et lydbilde – alle knirk og knak, pust og stryk. Komponisten arbeidet tett med trioen 1982 for å få frem karakteristiske lyder som særpreger instrumentene de spiller på. Komponisten ønsket å zoome inn i lydbildet til trioen, som fra før også er bevisst disse detaljrikdommene i musikken sin. Lydene ble fanget opp ved å feste mikrofoner inni instrumentene, eller på andre litt uvanlige steder, og deretter behandlet elektronisk. Resultatet ble et verk bestående av trioen sin improviserte musikk og komponisten sitt nærblikk på detaljene i denne.

Bolstad hadde en tredagers workshop sammen med musikerne i prosessen med å komponere stykket. Hun fikk også hjelp av Notam ved Gyrid Nordal Kaldestad til å ta opp ulike «ikke-instrumentale» lyder av hun brukte i arbeidet med komposisjonen.

Sted: Atelier Nord ANX **Dato:** 22. januar

Komposisjon: Kristin Bolstad **Musikere:** Kristin Bolstad og 1982 (Sigbjørn Apeland- trøorgel, Øyvind Skarbøperkusjon og Nils Økland- hardingfele). **Bestilling og produksjon:** Notam

Doppelgänger

En installasjon bestående av sju stålplater som gjengir modifisert lyd fra et annet rom. Stålplatene er fire meter høye, og lyden blir generert av mekaniske hammere som banker på platene.

I den stedsspesifikke lydinstallasjonen av komponisten og lydkunstneren Asbjørn Blokkum Flø transporteres lyden fra kaféen Landmark over til kunsthallens største sal. Tittelen referer til ideen om dobbeltgjengeren, et fenomen som har en lang tradisjon både i skjønnlitteratur og folketro. I verket forflyttes den uorganiserte, kaotiske lyden fra et sosialt rom over til et mer kontemplativt kunstrom. Her presenteres lyden fra Landmark i bearbejdet, analysert form – som en abstrahert, klanglig skyggeversjon av den «virkelige verden». Sju store metallplater utgjør installasjonen, og aktiveres av mekaniske hammere. Disse akustiske lydobjektene får sine impulser fra lydene i det tilstøtende rommet, og omgir lytteren med et bredt spekter av akustiske metallklanger. Det er gjennom disse klangene at installasjonen undersøker strukturene i det sosiale rommet, og i denne skyggeversjonen oppstår et eget sett med potensielle innsikter.

Arbeidet med installasjonen var omfattende, og bestod i å lage en programvare for å analysere lyd og resyntetisere/mappe det til stålplater, utvikle elektronikk for å styre solenoidene (magnetene) som utløste de mekaniske hammerne. Utforskning av solenoidene utgjorde en betydelig del av arbeidet med installasjonen. Mekanikken var inspirert av pianomekanikk og slagverksinstrumenter, og på grunnlag av dette ble det utviklet metode for analyse og syntese av slagverkskøller mot metallplater. Det tekniske arbeidet blir videreutviklet i artikkelform i 2015 med mål om å bli presentert/publisert på ulike konferanser og i andre fora.

Installasjonen ble premiert under Borealis 2014.

Sted: Kunsthall Bergen **Dato:** 21.–30. mars

Elektronikkutvikling: Hans Wilmers **Program-**

vareutvikling: Hans Wilmers, Asbjørn Blokkum Flø

Elektronikk-produksjon: Asbjørn Blokkum Flø, Thom

Johansen, Henrik Sundt, Hans Wilmers **Finmekanikk:**

Tom Ingebricson og Kjeller Modellverksted **Plate-**

arbeid og sveisekonstruksjon: Jørgen Andersen,

Finn Knapper, Dagfinn Langseth og Castor mekaniske

verksted **Produksjon:** Bergen Kunsthall, Lydgalleriet,

Borealis og Notam.

The Ichihara Touch Tales

Et interaktivt lydkart som ble vist under Art + Mix Biennalen 2014 i byen Ichihara i Japan.

Installasjonen fyller et rom av stemmene til ånder som forteller historier fra Ichihara. Berøring av bordet fungerer som å slippe ånden ut av flasken, bordet våkner til liv gjennom berøring. Det interaktive aspektet lar publikum høre og komponere nye historier fra Ichihararegionen. Historiene forteller om ånder, tapte byer, mulige eventyr, folkløse, hverdagsliv samt merkelige fantasier. Aktiv deltakelse i installasjonen gjør at publikum lytter aktivt samtidig som at de tar fysisk del i kunstverket.

Bordet med det interaktive kartet stod i et 9x9 meter stort utstillingsrom på Ichihara-museet. Rundt installasjonen var det montert 16 høyttalere formet som en lydsfære rundt lytteren. Inne i denne sfæren kunne publikum oppleve et tredimensjonalt holofonisk lyd miljø der lyden beveget seg rundt i forskjellige mønstre.

Sensorene i det interaktive kartet ble implementert på Notam og programmert av Thom Johansen.

Sted: Ichihara Lakeside Museum **Dato:** 21. mars

– 11. mai **Konsept og utvikling:** Ståle Stenslie

Historier og lyd: Ståle Stenslie og Ayana Watanabe

Programmering: Thom Johansen, Notam

hjemfalden til tiden og tilfældige udvalgte kombinationer

Selvdreven elektromekanisk skulptur som fyller tiden med spastiske bevegelser og akustiske hendelser.

Verket var Niklas Adams avsluttende prosjekt i mastergraden i utøvende musikkteknologi ved Norges musikkhøgskole. Materialet danner et skjelett som kommer til live av strøm distribuert ut i de mekaniske elementene den består av. Skulpturens lyd- og bevegelsesmønstre blir dannet og funnet av den som ser og lytter; *hjemfalden til tiden og tilfældige udvalgte kombinationer* er tålmodig og på samme tid ubesluttsom. Niklas Adams arbeid gir ikke svar til ustilte spørsmål.

Utvikler og signalbehandler Henrik Sundt ved Notam har vært ekstern veileder på prosjektet.

Sted: Kunsternes Hus **Dato:** 29. mai **Komponist:** Niklas Adam

ANTlent

Musikkfremføring med TV-spillmentalitet.

ANTlent var Knut Bendik Manger Breisteins avsluttende masterprosjekt i musikkteknologi ved Norges musikkhøgskole. Verket reflekterer en personlig reaksjon på etablerte konsert-fremføringsnormer, og fremhever komponistens ønske om å forene musikalsk utøvelse med tv-spill-mentalitet.

Breistein er en aktiv konsertgitarist og musiker med hovedbase i Oslo. Han har involvert seg i mange forskjellige genre, uttrykksformer og aspekter rundt det å drive med musikk, som utøving & låtskriving, opptak og produksjon, romdesign, musikk og media, video og video-redigering, programmering og lydinstallasjoner. I verket kombineres alle disse interessene til en høylytt «non-silent film» med lydmanipulering, game control-lere, 360 graders panorering, improvisasjon, gitarer, multippel videoprojisering, breadboards og programmering. Flettet inn er også en interaktiv, animert fremføring av metaloger basert på utvalgte tekster av den engelske språkforskeren og antropologen Gregory Bateson.

Breistein fikk veiledning til utvikling av verket av Thom Johansen og Jøran Rudi.

Sted: Kunstnernes Hus **Dato:** 30. mai **Komponist:** Knut Bendik Manger Breistein

GANGEN

En stedsspesifikk permanent installasjon på Bjørnsletta nye skole.

GANGEN er laget av konkret lyd fra feltopptak i skolemiljø (materialet dekker alderstrinnene på skolen), eldre feltopptak (opp til 30 år gamle), og visuell bearbeidelse, tekster, og opptak av og visuell bearbeidelse av objekter fra den gamle skolen. En utendørs mikrofon henter også sanntidslyd ned til *GANGEN*, og blander seg med det øvrige materialet.

Komposisjonen er tilpasset stedets egen akustikk og hvordan lyden beveger seg der fra syv lydkilder og i forhold til hvem som skal gå gjennom den. Det fungerer som en live miks som alltid kommer å forandres.

Ewa Jacobsson arbeidet med lydmasteren først i Notams studio og siden på stedet parallelt med det visuelle. Hun lyttet til, endret og sluttmastret lydkomposisjonen i forhold til rommet.

Sted: Bjørnsletta skole **Dato:** Permanent, åpnet ved skolestart i august **Komponist og kunstner:** Ewa Jacobsson

Flammepunkt

En storslagen multimediaforestilling om opprør, håp og brennende biler.

Forestillingen var inspirert av politiske ungdomsopprør i London/Hackney, Rinkeby i Sverige og Paris i 2005, opprøret på Tahrirplassen i Egypt, Taksim-plassen i Tyrkia, Maidanplassen i Ukraina og opptøyer i forbindelse med finanskrisen i Hellas. Prosjektet var en del av Grunnlovsjubileet Eidsvoll 2014 og multimediaforestillingen ble fremført utenfor Eidsvollsbygningen.

Brennende biler var et gjennomgående symbol både visuelt og lydmessig, og Notam støttet produksjonen gjennom tilgang på fasiliteter og utstyr, tekniske løsninger og bemanning i forbindelse med lydopptak av en brennende bil. Mikrofoner ble pakket inn i flammehemmende og varmebeskyttende materiale og plasser forskjellige steder i bilen, og Asker og Bærum brannvesen IKS sørget for en kontrollert bilbrann i forbindelse med opptaket.

Sted: Parken utenfor Eidsvollsbygningen **Dato:** 14. september **Konsept:** Mette Kaaby **Komponist:** Natasha Barrett **Produsent:** Metrofon **Design:** Felicia Fortes **Støttet av:** Akershus Fylkeskommune, Fritt Ord, Grunnlovsjubileet 1814–2014, Norsk kulturråd

Korp, korp

En interaktiv installasjonsforestilling for barn i alderen 6 måneder til 3 år hvor barna entrer et landskap klart til å bli utforsket.

Det abstrakte landskapet barna får besøke henter inspirasjon fra våre nordiske røtter. Barna får møte og oppdage landskapet sammen med danserne: to underlige skikkelser, helt like, som tvillinger. De er kanskje mennesker, kanskje fugler eller kanskje begge deler? Det er gjennom deres øyne at publikum får se denne verdenen utfolde seg, der de flyr gjennom fire årstider. En skulpturell, tredimensjonal installasjon og flere objekter finnes i rommet. Barna får se, lukte, høre, ta på og være tilstede i rommet sammen med danserne.

Forestillingen har i 2014 blitt spilt ved under Barnas Verdens Dager i Hammerfest, Kortreist dansefestival på Inderøy, under Ultima og på Hamar Kulturhus. Flere utenlandsturneer er planlagt i 2015 og 2016. Notam har laget et interaktivt objekt som blir brukt av danserne. Bevegelse og posisjon av objektet i rommet blir sendt til en datamaskin, hvor det blir til input av live-elektronikk. Utviklingen av det interaktive objektet er gjort av Hans Wilmers og hjelp til avvikling av lydtekniker Cato Langnes. Co-produsenter og samarbeidspartnere i var Dansearena Nord, Nord-Trøndelag Teater, Dans i Nord-Trøndelag og Notam.

Sted: Dansens Hus **Dato:** 17.–19. september
Konsept, idé, koreografi og dans: Annika Ostwald, Ida Uvaas **Komponist og lyddesign:** Jens L. Thomsen
Scenograf og skulptør: Carl Nilssen-Love **Elektronikk-utvikling:** Hans Wilmers, Notam **Lydtekniker:** Cato Langnes, Notam **Karakterutvikler:** Nancy Mannes **Kostymedesigner:** Elena Becker i samarbeid med Maria Melinder **Lyskonsulent:** Martin Myrvold **Foto:** Anja Elmine Basma

Voice Catcher

En gullbelagt sfære som lar deg komme i kontakt med det hinsidige.

Installasjonen består av 25 høyttalere og en interaktiv gullsfære som endrer lydbildet ved berøring. Den holofoniske lyden skaper et erfaringsrom bestående av 77 ulike monologer som overlapper og forandres i takt med besøkendes bevegelser. De mange monologene representerer et mangfold av reaksjoner på egen bortgang: her finnes både moralprekener, etiske overskridelser, rasjonelle refleksjoner så vel som emosjonelle reaksjoner, gruppetenking og individualitet; det hele sammenfattet som et monument over det mangfold og de sterke kreftene som river og sliter i oss i kampen om å bygge et samfunn – en uforutsigbar dialog i konstant endring.

Ståle Stenslie er Professor i Art and Technology ved Aalborg universitet. Han har forelest og stilt ut ved en rekke viktige internasjonale arrangementer (ISEA, DEAF, Ars Electronica, SIGGRAPH). Stenslie representerte Norge under den femte Istanbul-biennalen og er en foregangsfigur på den elektroniske kunstscenen både i Norge og internasjonalt.

Sensorene i den interaktive kulen ble implementert på Notam og programmert av Thom Johansen.

Sted: Atelier Nord ANX **Dato:** 3.–19. oktober

Konsept og utvikling: Ståle Stenslie **Lyddesign:** Koka Nikoladze

KuNNSKaPSVeRKeT

Ny musikk for treblåsere, lydfiler, kunnskapssenter og heis.

KuNNSKaPSVeRKeT var et bestillingsverk til åpningen av Kunnskapssenteret i Sandvika høsten 2014, der Bærum Kommunale Musikk og Kulturskole flyttet inn. Verket er skrevet for 50–100 treblåsere, 9 høyttalere, lydfiler, kunnskapssenter og heis.

På toppen av ærverdige Sjøholmen, der Musikk og Kulturskolen har holdt til i over 40 år, ligger «Helios» – et rom med buede vinduer og vidstrakt utsyn i alle himmelretninger, over fjorden, over byen, over skogen, over åsene. Komponisten ønsket å ta med atmosfæren fra Sjøholmen og overlevere den til det nye bygget Kunnskapssenteret. Verket bestod av en lydinstallasjon og en konsert. Verket er basert på lyder av treblåselevne ved Bærum Kommunale Musikk og Kulturskole som ble innspilt på Sjøholmen høsten 2013. Lydene er bearbejdet av komponisten hos Notam og avspilles over 4 etasjer i Kunnskapssenteret, sammen med live-treblåseinstrumentene.

Sted: Kunnskapssenteret i Sandvika **Dato:** 10.–14.

november **Komponist:** Mathilde Grooss Viddal

Lydmateriale/fremføring: Bærum Kommunale Musikk og Kulturskole **Lydteknikk/veiledning:**

Thom Johansen, Notam **Støttet av:** Norsk kulturråd

SPUNK ***Adventura Botanica***

I 2013 samarbeidet Notam med Odd Johan Fritzøe om danseforestillingen *Adventura Botanica*, Musikken til forestillingen ble improvisert frem av SPUNK og innspilt i Notams studio. Utdrag fra innspillingene ble klippet sammen til en komposisjon i samråd med Odd Johan Fritzøe for å tilpasses koreografien til forestillingen. Resultatet var SPUNK så fornøyde med at de i 2014 ga det ut på selskapet Rune Grammofon i 2014. Albumet ble mikset og mastret på Notam i samarbeid med SPUNK.

SPUNK består av Maja Solveig Kjelstrup Ratkje (vokal), Hild Sofie Tafjord (valthorn), Lene Grenager (cello) og Kristin Andersen (trompet). Lydtekniker ved innspilling og mastering var Cato Langnes.

Håkon Stene ***Lush Laments for Lazy Mammal***

Håkon Stene vant nylig Spellemannsprisen i kategorien samtidsmusikk for denne Hubro-utgivelsen. Noen av opptakene ble gjort på Notam. Til Stenes eksamenskonsert mikset Langnes en 5-kanals playback for Michael Pisasos Rice Fall. Håkon spilte en av stemmene live og Langnes var lydmann på konserten.

Stene hadde også med mye lydmateriale til doktorgradsavhandlingen sin ved Noregs Musikkhøgskole, og store deler av dette materialet ble miksa og mastra på Notam.

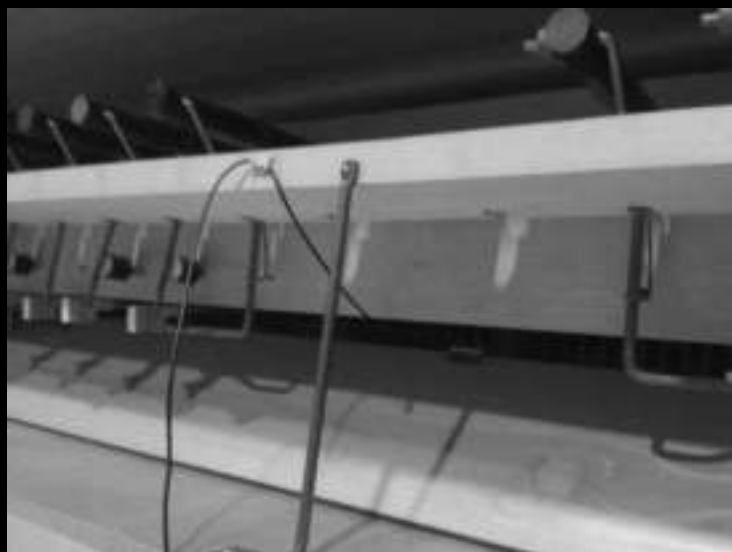
Håkon Thelin / Stefano Scodanibbio ***a Stefano Scodanibbio***

Som en oppsummering på sin doktorgrad ved Norges Musikkhøgskole, lagde Håkon Thelin en CD bestående i hovedsak av liveopptak fra en turne Håkon Thelin og Stefano Scodanibbio gjorde i Norge i november 2009. Stefano Scodanibbio var en av biveilederne til Håkon på doktorgraden.

Thelin spilte også inn to verker (*Sequenza XIVb* og *Geografia amorosa*) av Scodanibbio. Cato Langnes har tatt opp, mikset og mastret alt unntatt en komposisjon på plata.

Thelin var også med på en tribute-CD til Stefano Scodanibbio som heter «Thinking of Stefano Scodanibbio». Sebastian Gramms stod bak prosjektet og Håkon sine bidrag er spilt inn på Notam.

Kristin Bolstad gjør lydopptak av et trøorgel til sitt verk med trioen 1982.
Foto: Gyrid Nordal Kaldestad.

Opptak av trøorgel – nærbilde.
Foto: Gyrid Nordal Kaldestad

På den interaktive danseforestillingen *Korp, korp* på Dansens Hus var det fritt frem for både barn og voksne å utforske kulissene. Foto: Zbigneiew Zigge Wantuch

Asbjørn Blokkum Flø sin installasjon *Doppeltgänger* på Kunsthall Bergen.

Doppeltgänger – nærbilde av metallplate og mekaniske hammere

«Voice Catcher lets you speak with the dead.» Foto: Magnus Bugge.

3. Forskning og utvikling

Notam er en del av det internasjonale fagmiljøet i musikkteknologi, og bidrar til teknologiutvikling på mange nivåer via samarbeid med enkeltkunstnere, ensembler og institusjoner i Norge og utenlands. I dette kapitlet presenteres FoU-prosjekter vi har vært involverte med i løpet av 2014.

Oppgradering av Grovens renstemte orgel

Eivind Grovens renstemmingsautomat ble bygget på 1940-tallet, men er fortsatt operativt i dag takket være stadige teknologiske tilpasninger

Stiftelsen Eivind Grovens institutt for renstemming arbeider for å fremme kunnskap om Eivind Grovens musikk, hans renstemte orgler og hans livsverk forøvrig. Stiftelsen fikk i 2013 støtte fra Norsk kulturråd til å oppgradere maskinvaren og programvaren som utgjør dagens styringssystem for det renstemte orgelet. Notam har fått i oppdrag å gjennomføre oppgraderingen.

Eivind Groven (1901–77) viet store deler av sitt liv til å forske på ulike måter å stemme musikkinstrumenter. Renstemming var et ideal han bestandig arbeidet mot. For å kunne spille rent i alle tonearter konstruerte Groven et orgel der det vanlige spillebordet er beholdt, men som råder over minst 36 tonehøyder i oktaven. Det som muliggjorde en slik løsning, var en tonevalgautomat som kunne styres direkte fra spillemanualet.

I 2001 ble det det analoge styringssystemet i automaten erstattet med digital teknologi, og det var David Løberg Code fra Western Michigan University som utviklet programvaren som frigjorde systemet fra transistorlogikken som hadde vært orgelets «hjerne» i nærmere et halvt århundre. Notam ble engasjert til å implementere programvaren slik at den kunne brukes sammen med Grovens originale orgel. Senere utviklet Notam i tillegg en portabel versjon som kunne brukes av alle med PC tilkoblet synthesizer eller sampler.

I 2013–14 har arbeidet bestått i å oppdatere kilde-koden for nye versjoner av Mac OS X. En rekke nye funksjoner har dessuten blitt lagt inn. En betaversjon ble ferdigstilt juni 2014 og har blitt levert til testbrukere og andre interesserte for tilbakemeldinger og justeringer. Ny maskinvare ble også installert i orgelhuset på Ekeberg. Den endelige versjonen ferdigstilles i 2015, da også med en versjon for Windows. I perioden hadde vi også David Code på besøk med et halvt års samarbeid om prosjektet. Fra Notam er det Henrik Sundt og Dag Henning Kalvøy som står for utviklingen.

Eastern Waves: Warsawa–Oslo

Et europeisk prosjekt som realiseres i samarbeid med Foundation 4.99 i Warszawa, med finansiering via EØS-midlene Polen

Prosjektet skal kaste nytt lys på tidlige elektroniske arbeider av Arne Nordheim, Kåre Kolberg og Eugeniusz Rudnik, som både Kolberg og Nordheim samarbeidet med i Warszawas Studio Eksperymentalne på 60- og tidlig 70-tallet.

Sporene til den europeiske tradisjonen er lett å følge i både teknisk og kunstnerisk perspektiv, og det er dette samarbeidet på tvers av landegrensene som videreføres i prosjektet Eastern Waves. Det transeuropeiske innslaget er ikke mindre sterkt i dag enn på 60-tallet, og prosjektet viderefører oppmerksomheten på dette gjennom et komposisjons- og turnésamarbeid mellom norske og polske komponister. Fra Norge spiller Helge Sten og Maja Ratkje med originalmateriale fra Rudnik, Kolberg og Nordheim. Maja Ratkje fremførte sitt verk i Warsawa i desember 2013, mens Oslo-konserten ble avviklet under Ultimafestivalen i september 2014, da med både Helge Sten og Maja Ratkje som artister.

Notams rolle i prosjektet besto i å kvalitetssikrede utgivelser av Kolbergs og Nordheims verk, å skrive ledsagende tekster som plasserte arbeidene i både europeisk og norsk kontekst, og å produsere Oslo-konserten i 2014.

CDen med Nordheim ble sluppet i desember 2013, og CDen med Kolberg ble utgitt i september 2014.

Gjesteopphold

Notam legger til rette for besøk fra internasjonale artister og utviklere – såkalte «residencies». I 2014 arrangerte vi to slike gjesteopphold fordelt utover til sammen 5 uker.

Eduardo Miranda

I mai hadde Notam besøk av den brasilianske komponisten og forskeren Eduardo Reck Miranda for å jobbe med et prosjekt innen algoritmisk komposisjon i samarbeid med Anders Vinjar og Ellen Røed. Miranda er kjent for sitt forskningsarbeid med datamusikk, spesielt innen kunstig intelligens og felt som forsker på menneske-maskin grensesnitt.

Komposisjonsprosjektet han arbeidet med på Notam var et kammerorkesterverk for 24 musikere. Resultatet var rent instrumentelt, men komposisjonsmetoden brukte avansert teknologi. Musikken baserte seg på MR-hjernescanninger som ble målt mens komponisten hørte på 2. sats av Beethovens 7. symfoni. Metoden består å dekonstruere musikkstykket til dets grunnleggende bestanddeler, for deretter å rekonstruere elementene til et helt nytt stykke. Orkestrasjonen til det nye stykket avledes fra MR-dataen ved å bruke dataassistert orkestrasjonsteknologi fra Ircam.

Resultatet – verket *Corpus Callosum* – urfremføres i Plymouth i 2015. Et videokunstverk av Ellen Røed skal akkompagnere fremføringen.

Andrew Hill

Vinteren 2013/2014 var den britiske komponisten Andrew Hill på residensopphold ved Notam, fordelt på tre perioder (desember, januar/februar og mars). Prosjektet hans tok utgangspunkt i lyden av stillhet, og han gjorde ulike feltopptak (blant annet i Rondane og på Lillehammer). Her gjorde han ulike opptak av snø som han brukte i de to komposisjonene han laget under oppholdet. Hill har arrangert konserten Stille Lyd tilbake i Storbritannia med musikken han komponerte ved Notam, samt musikk av komponistene Arne Nordheim, Gyrid Nordal Kaldestad, Anders Tveit og Magnus Bugge. Han har til nå arrangert tre konserter i 2014 og 2015 i London og Leicester.

Hill dokumenterte arbeidet på denne bloggen:
<https://ahill86.wordpress.com>

NIME 2014 i London

Notam deltok i juli på den årlige konferansen NIME (New Interfaces for Musical Expression), med artikkel og demonstrasjon av installasjonen *Reunion2012*.

Reunion2012 – utviklet av SkRR og Notam i samarbeid og basert på John Cages verk *Reunion* – har blitt et vellykket og godt synlig prosjekt for Notam etter premieren på Ultima i 2012, med visninger på Oslo Mini Maker Fare i 2013 og Meta.Morf i Trondheim i 2014. Installasjonen er et elektronisk sjakkbrett som publikum kan skape musikk med ved å spille.

NIME 2014 ble i år holdt ved Goldsmiths University i London 30. juni – 4. juli, og Notam var representert ved Notto Thelle og Magnus Bugge. Bidraget var i form av en poster session, en informativ plakat som presenterer verket og en artikkel i konferansebidragene. I tillegg tok vi med sjakkbrettet så deltagerne kunne prøve seg på et parti lydproduserende sjakk. Sjakkbrettet ble en populær post og vi møtte god respons.

Radium – et musikk-redigeringsprogram

Kjetil Matheussen presenterte en ny artikkel om Radium på Linux Audio Conference 1.–4. mai, som i 2014 fant sted på ZKM i Karlsruhe

Som mangeårig programmerer på Notam siden 90-tallet og frem til 2011 har Kjetil Matheussen stått bak mye av Notams programvare, og Radium er et program som kom i sin første versjon i 2000.

Radium er musikkredigeringsprogram som er inspirert av *music tracker*-grensesnittet kjent fra AmigaOS-plattformen fra sent på 80-tallet og begynnelsen av 90-tallet. Radium tar utgangspunkt i dette grensesnittet, men avviker på flere måter som gjør programmet til noe helt eget, for eksempel ved å ta i bruk grafiske elementer i stedet for tekst og ved å tillate musikalske hendelser hvor som helst på en tracker-linje.

Koka Nikoladze – aspirant i 2014–15

Notam fikk i 2014 tilskudd fra Norsk kulturråds aspirantordning, og fikk gleden av å kunne ha Koka Nikoladze hos oss i et helt år fra og med september 2014

Koka har nylig fullført en mastergrad i utøvende musikkteknologi fra Norges musikkhøgskole, og på Notam skal han arbeide både med kunstneriske utviklingsprosjekter og med å utvikle en rekke komposisjonsverktøy for datamaskin, smarttelefoner og nettbrett. Gjennom aspirantåret har han månedlige presentasjoner av arbeidet sitt, og tilfører Notam svært mye ved sitt arbeid og sin tenkemåte – han er en viktig ressursperson for musikkteknologimiljøet. Han dokumenterer året sitt på Notam i form av en vLog – en videodagbok.

Notto Thelle og Magnus Bugge (til høyre i øverste bilde) presenterte den interaktive sjakkbrettinstallasjonen *Reunion* på NIME-konferansen på Goldsmith University i London. Foto: Alexander R. Jensenius.

Den portable renstemmingsautomaten til Eivind Grovens orgel ble oppgradert i 2014 og brukt i konsert under Ultimafestivalen. Foto: David Code.

Eduardo Miranda var gjestekomponist hos Notam i mai, og samarbeidet med Anders Vinjar og Ellen Røed om multimedieverket *Corpus Callosum*.

4. Utdanning

Undervisning, kurs og verksteder er naturlige deler av Notams arbeid med utvikling av kunnskap om musikkteknologi og bruken av den. Denne delen av virksomheten retter seg mot forskjellige målgrupper – og består av alt fra enkeltstående kurs om spesielle temaer eller spesifikk programvare til kurs og veiledning på høgscole- og universitetsnivå.

Ableton Live

Innføringskurs i det populære programmet Ableton Live

Live er et loop-basert software, som i kontrast til andre sequensere er designet for live-performance. I tillegg kan man arbeide med komposisjon, arrangement, opptak og redigering. Programmet brukes ofte av DJ's på grunn av sine funksjoner for beat-matching og crossfading. Live er også populært blant utøvende musikere da det også har en spesielt god funksjonalitet i forhold til sanntids prosessering av lyd via plugins, og videre gjennom tillegget Max for Live.

Sven Erga er musiker og lyddesigner blant annet for Nationaltheatret, og han har hold årlige kurs i Ableton Live på Notam siden 2010. Kurset går gjennom de aller fleste funksjonene i Live, men fokuserer også på at deltakerne så raskt som mulig blir fortrolig med basisfunksjonene. Dette skjer gjennom undervisning samt elevøvelser.

For mange av deltagerne er kurset i Ableton Live deres første møte med Notam, og dermed også en effektiv inngangsport til mer spesialisert kompetanse innen lydbehandling og interaksjonsdesign.

Sted: Notam **Antall deltakere:** 6 **Varighet:** 5 kvelder, kl. 17–21 (mandager og onsdager) **Periode:** 13.–27. oktober 2014 **Kursleder:** Sven Erga

Programmering, syntese og signalbehandling i Max

Et omfattende internettbasert kurs i lydprogrammering som går hvert år

Max er blitt et svært populært verktøy for arbeid med interaksjonsdesign i forbindelse med blant annet lyd, video, sensorelektronikk og kunstinstallasjoner. Programmet gjør det mulig å bygge skreddersydde løsninger der tradisjonell programvare kommer til kort. Populariteten grunnes også ut i hvor raskt brukere uten erfaring med programmering kan komme i gang.

Kursøvelsene gir både teknisk og teoretisk fordypning og omfatter blant annet signalbehandling, syntese, algoritmer og brukergrensesnitt. Kurset består av 70 deloppgaver fordelt på åtte tematisk inndelte forelesninger. Korrespondansen mellom deltagere er i all hovedsak internettbasert, men det legges opp til noen få workshops på Notam i kursperioden.

Kurset ble første gang lansert i 2010, ble evaluert og revidert i begynnelsen av 2012, og er under stadig utvikling. Etter at kurset også ble oversatt til engelsk har det blitt benyttet av deltagere fra flere steder i Europa, Nord-Amerika og Asia.

Sted: Internett / Notam **Kursperiode:** Oktober–mars
Kursforfatter: Asbjørn Flø **Kursveiledere:** Thom Johansen, Notto Thelle, Magnus Bugge, Asbjørn Flø
Webbløsning: Notto Thelle **Akademisk kreditering:** 10 studiepoeng (Norges musikkhøgskole)

SuperCollider

Verksted i musikalsk livekoding

Notam arrangerte i februar en ukes workshop i livekoding. Livekoding er en voksende trend innen mediekunsten, hvor programmeringsaktiviteten i seg selv er den instrumentale utøvelsen. Vi fikk den allsidige kunstneren og teknologen Fredrik Olofsson til å lede kursdeltakerne inn i jungelen av lydgenererende datakode.

Workshopen gikk over fem kvelder, hvor den siste kvelden munnet ut i konsert med Fredrik på Sound of Mu. Tidligere erfaring med dette verktøyet var ikke en forutsetning for å delta, men for de som ønsket en grunnleggende innføring i SuperCollider i forkant av workshopen, tilbød vi også to kvelder introduksjonskurs med Eirik Blekesaune.

Introduksjonskurs

Sted: Notam **Dato:** 13.–14. februar **Kursleder:** Eirik Blekesaune **Antall deltagere:** 6

Kurs for viderekomne

Sted: Notam **Dato:** 17.–21. februar **Kursleder:** Fredrik Olofsson **Varighet:** 5 kvelder **Antall deltagere:** 4

Verksted i Circuit Bending med Joker Nies

Circuit-bending eller kretsbøying handler om å lage sine egne elektroniske instrumenter ved å modifisere alt fra barneleker til synther

Målet med dette verkstedet var å lære hvordan man kan modifisere ulike elektroniske instrumenter, slik at en kan forandre de lydene som kommer ut av fabrikkproduserte instrumenter og barneleker. «Historiske» instrument (fra 80-tallet) og elektroniske lydleker for barn egner seg spesielt bra for modifisering. Ideen er egentlig ikke ny, men har blitt utbredt etter midten av 90-tallet, da multimediekunstner Reed Ghazala (som begynte å modifisere elektronikk på slutten av 60-tallet) innførte begrepet «circuit-bending» i en artikkelserie for magasinet EMI (Experimental Musical Instruments magazine).

Joker Nies er musiker, lydtekniker og teknisk redaktør for German Keyboards magazine og bor og arbeider i Köln, Tyskland. Nies har eksperimentert med alle typer elektroniske lydkilder sidan tidlig på 80-tallet – blant annet modulære-analoge synther, selvutviklede elektroniske enheter, DSP-baserte system (som Kyma/Capybara) og programvarebaserte lydkilder. Verkstedet var et samarbeid mellom Notam, NMH, Tape to Zero og Dans for voksne.

Sted: Notam **Dato:** 1. og 2. april **Kursleder:** Joker Nies **Varighet:** 2 dager **Antall deltagere:** 10

Ultima Remake

Ultima Remake er Ultimafestivalens årlige pedagogiske program for elever i videregående skole, og Notam er samarbeidspartner

Ultima Remake ut på å lage et nytt kunstverk basert på eller med utgangspunkt i et av stykkene som fremføres under Ultima – vanligvis en moderne klassiker som er en headliner på festivalen. Notam deltok for tredje gang i prosjektet, som i 2014 ble gjennomført med musikkelever fra Manglerud videregående skole. Prosjektet ble ledet av Heloisa Amaral fra Ultima, komponist Daniel Teige, programmerer/kunster Petr Svarovsky, Magnus Bugge fra Notam, samt Otto Graf og Kristian Skaarbrevik fra Manglerud VGS.

Utgangspunktet var Luciano Berios Coro, som bygger på elementer av folkemusikk fra hele verden. I Coro er materialet folkemusikk, men dette er abstrahert. I Remake ble ideen tatt et skritt videre – man abstraherte folkemusikk som konsept og så på betydninger og assosiasjoner. Gjennom forelesninger og diskusjoner kom elevene frem til ulike tema de mente folkemusikk representerte. De dro deretter ut for å ta opp lyder de assosierte med disse betydningene med en spesialutviklet app – Remake Recorder, programmert av Petr Svarovsky. Lydene ble råmateriale både for elektroakustiske elevkomposisjoner veiledet av Daniel Teige, og en 8-kanals lydinstallasjon, programmert av Magnus Bugge.

Resultatet ble presentert i kombinert konsert og installasjonsvisning på Café Mesh 12. september. I tillegg til avspilling av elevenes verk, fremførte de egne tolkninger av ulike norsk folkemusikk.

Workshop med Annette Krebs

Den tyske komponisten og musikeren Anette Krebs spilte på Notams konsertserie Lydmyren i november, og hadde i denne forbindelse også en workshop for studenter fra Live Electronics-kurset på Norges musikkhøgskole.

Annette Krebs har bakgrunn i klassisk musikk, blant annet gjennom studier ved *Hochschule für Musik und Darstellende Kunst Frankfurt am Main*, men har vært aktiv i samtidsmusikkmiljøet i Berlin siden 1993. Hun er en av stifterne av bevegelsen Echtzeitmusik. Som komponist og utøver har hun utviklet en personlig stil som henter inspirasjon i klassisk musikk, samtidsmusikk og samtidskunst.

Dans for voksne

«Lodding og programmering for alle som ikke har særlig peil, men som synes det er gøy likevel»

Dans for voksne organiserer verksteder og gratis kurs i elektronikkutvikling for folk som vil lære seg å bygge egne lydkilder. Mekkedagene til DFV har blitt et populært månedlig innslag på Notam.

Workshop i circuit-bending på Notam
i forbindelse med Tape to Zero 2014.
Foto: Unni Irmelin Kvam.

Heloisa Amaral med elever fra Maglerud videregående skole under Ultima Remake.
Begge foto: Henrik Beck.

Daniel Teige med elever fra Maglerud videregående skole under Ultima Remake.

5. Formidling

Notam spiller flere ulike roller i norsk kulturliv og på den internasjonale scenen. Det overordnede formålet med våre formidlingsaktiviteter er å fremme nyskapende bruk av teknologi i musikk og kunst, på kunstneres premisser.

Lydmyren

Lydmyren er Notams faste konsertserie, der formålet er å være en formidlingsarena for teknologibasert musikk i et bredt spekter av stilarter og sjangre. Vi har i 2014 i all hovedsak hatt konserter i Notams lokaler, men også på Atelier Nord ANX og Sound of Mu.

Bolstad/1982/Holsen, Atelier Nord ANX (22. januar)

Fremføring av bestillingsverk av Kristin Bolstad for henne og trioen 1982. Verket fokuserer på detaljene i et lydbilde – alle knirk og knak, pust og stryk. Komponisten arbeida tett med 1982 og instrumentene deres for å få fram nettopp disse lydene; lyden av instrumenta i seg selv, og deres historie. Komponisten ønska med dette å zoome inn i lydbildet til trioen 1982, som fra før også er bevisst disse detaljrikdommene i musikken sin. Hilde Holsen spilte et solo sett for trompet og elektronikk, hun er masterstudent ved liveelektronikk på NMH.

Hilde Holsen: trompet og elektronikk
Kristin Bolstad: stemme og elektronikk
Nils Økland: hardingfele
Øyvind Skarbø: trommer
Sigbjørn Apeland: trøorgel

Frevo gitarduo og Anders Førisdal (28. mars)

Frevo består av de to gitaristene Pål Granum og Andreas Karlsen, som har samarbeidet siden 1995. Under denne perioden har de arbeidet med det meste av repertoaret som er skrevet for to gitarer, i tillegg til et stort arbeid med å gjøre transkripsjoner av egnet musikk for to gitarer. Fra 2008 har de jobbet med å fornye repertoaret for besetningen, og dette har resultert i samarbeid med komponister om bestilling og urfremføring av ny musikk. De urfremførte verker av komponistene Evan Gardner og Therese Birkelund Ulvo.

Anders Førisdal studerte ved Norges musikkhøgskole der han gjennomførte en mastergrad om Aldo Clementi sin musikk. Ved siden av å arbeide med soloprojekter har han fremført med mange forskjellige ensembler, bl.a. Elision, Plus Minus, Oslo Filharmoniske Orkester, Bergen Filharmoniske, og asamisimasa. Han spiller sjeldne multistrengs- og mikrotonale gitarer, og komponister som f.eks. Brian Ferneyhough, Roger Redgate, Michael Finnissy, Chris Dench, Bryn Harrison, Klaus Lang og Ole Henrik Moe jr. har skrevet verk for ham. Førisdal er for tiden engasjert som stipendiat ved Norges musikkhøgskole der han gjennomfører forskning på kontemporære fremføringspraksiser for gitar.

Portrettkonsert Jøran Rudi 60 år (26. april)

De siste 20 årene har Jøran Rudi nærmest blitt synonym med Notam. Et slikt perspektiv underkjenner imidlertid både personen og organisasjonen – Notam er mer enn Jøran, og Jøran er definitivt mer enn Notam. Hans 60-årsfeiring mente vi var en god anledning å portrettere Jøran som komponist.

Helt siden 70-tallet har han vært en musikalsk pionér – først som gitarist i legendariske Kjøtt (som i Morgenbladets kåring over de 100 beste albumene i Norges historie kun ble slått av Radka Toneff og a-ha), og senere som elektroakustisk komponist og multimediekunstner. Portrettkonserten fokuserte på Jøran Rudi sine tapestykker og audiovisuelle verk fra rundt midten av 1980-tallet og frem til 2005. Konserten var en overraskelse for Jøran Rudi, og det ble et flott gjenhør med verkene.

Lemur og Benjamin Maumus- Mirophonie (6. mai)

I *Mikrophonie* utforsker Lemur de musikalske mulighetene som fins på innsiden av ensemblet sine instrumenter. Publikum får tilgang til Lemur sin særegne lydverden gjennom hodetelefoner, noe som skaper en unik lyttesituasjon. Stykket er en hommage til Stockhausens verk med samme tittel, og peker på hvordan ensemblet bruker mikrofoner for å trekke ut nesten uhørlige klanger.

Lemur samarbeidet i dette prosjektet med den franske komponisten og lydteknologen Benjamin Maumus. Maumus er en av Frankrikes mest rutinerne utøvere av flerkansals elektroakustisk musikk og arbeider ved GMEA – senter for musikalsk kreasjon – i Albi.

Lemur består av musikerne Bjørnar Habbestad (fløyter), Hild Sofie Tafjord (valdhorn), Michael Duch (contrabass) og Lene Grenager (cello).

Anette Krebs (13. november)

Anette Krebs har bakgrunn i klassisk musikk, blant annet gjennom studier ved *Hochschule für Musik und Darstellende Kunst Frankfurt am Mai*, men har vært aktiv i samtidsmusikkmiljøet i Berlin siden 1993. Hun er en av stifterne av bevegelsen Echtzeitmusik. Som komponist og utøver har hun utviklet en personlig stil som henter inspirasjon fra klassisk musikk, samtidsmusikk og samtidskunst.

I november fremførte hun konsert hos oss med utgangspunkt i «utvidet» elektroakustisk gitar – et slags multiinstrument bestående av forsterkede strenger, tre, metall, objekter, forsterket stemme, samples og signalprosessering, samt et nytt verk for seks høyttalere.

Victoria Johnson / BRAK RUG (8. desember)

Atom seized violin av Øyvind Brandtsegg er et verk for fiolin og sanntidsprosessering. Komposisjonen utforsker fiolinklangen i form av lydens størrelse fra ulike perspektiv. Ved hjelp av sanntids partikkelsyntese blir klangen fra instrumentet prosessert slik at ulike potensielle dimensjoner i lyden kan utfolde seg. Verket er skrevet for fiolinisten Victoria Johnson, som fremførte det på konserten.

BRAK RUG er massivt, energisk, kontrastfullt og eksplosivt. Øyvind Brandtsegg sitt drømmelag av norske musikere ble satt sammen i anledning en konsert på Dokkhuset scene i Trondheim april 2014. Maja Ratkje sin originalitet, energi og presisjon blir kombinert med Siv Øyunn Kjenstad sitt musikalske og dynamiske trommespill. Dette danner en musikalsk situasjon der Øyvind sine prosesseringsinstrumenter kan få spennende – og uforventede – ting til å skje.

Maja S.K. Ratkje: Vokal, elektronikk

Siv Øyunn Kjenstad: Trommer

Øyvind Brandtsegg: Marimba Lumina, Hadron, live prosessering

Tape to Zero

Notam samarbeidet med festivalen Tape to Zero som ble holdt på Victoria Nasjonal Jazzscene den 3. og 4. april. Samarbeidet dreiet seg om konserten med Joker Nies. Han er musiker, lydtekniker og teknisk redaktør for German Keyboards magazine og bor og arbeider i Köln, Tyskland. Nies har eksperimentert med alle typer elektroniske lydilder siden tidlig på 80-tallet – blant annet modulære-analoge synther, selvutviklede elektroniske enheter, DSP-baserte system (som Kyma/Capybara) og programvarebaserte lydilder.

Meta.Morf

Under biennalen Meta.Morf i Trondheim i mai bidro Notam og SkRR med det interaktive verket *Reunion* både som konsert og installasjon. Installasjonen er et elektronisk sjakkbrett som publikum kan skape musikk med ved å spille. Konsertversjonen bruker derimot sjakkbrett som «dirigent» – spillets gang mikser musikerne inn og ut av lydbildet og gir dem beskjeder om hvordan de skal spille.

Musikerne som spilte på konserten var Anders Tveit og Eskil Muan Sæther fra SkRR og de lokale musikerne Øyvind Brandstegg og Tone Åse.

Akerselva Elvelangs

Reunion ble også presentert i installasjonsform utenfor Notams lokaler under Akerselva Elvelangs den 25. september. Sjakkbrettet stod under et telt rett ved publikumsløypen, og musikken ble avspilt gjennom et kvadrafonisk høyttaleroppsett.

Omlag 40.000 mennesker passerte installasjonen den kvelden, og installasjonen var i konstant bruk i løpet av de tre timene arrangementet varte.

Ultima Oslo Contemporary Music Festival

Notam er medlem av Stiftelsen Ultima og bidrar hvert år med støtte og produksjoner. I 2014 var Notam involvert som produsent eller co-produsent i produksjoner og støttet ytterligere produksjoner med tekniske bidrag.

Eastern Waves: Maja S. K. Ratkje / Helge Sten / Kåre Kolberg

Eastern Waves var et samarbeidsprosjekt mellom Stiftelsen 4.99 (omtalt tidligere i årsmeldingen). Avslutningskonserten for prosjektet fant sted under Ultimafestivalen, og inneholdt fremføringer av bestillingsverk fra Helge Sten og Maja S. K. Ratkje. Et tidligere elektroakustisk verk av Kåre Kolberg ble også fremført.

Produsert av: Ultimafestivalen, Nasjonal Jazzscene, Stiftelsen 4.99, Bolt records og Notam, og er realisert med finansiering fra det polske kulturdepartementet og EEA Grants.

Sted: Victoria Nasjonal Jazzscene

Program: Kåre Kolberg – *Omgivelser*, Helge Sten – *Monochrome*, Maja S. K. Ratkje – *In dialogue with Rudnik*

Grovens Renstemte Orgel

Som komponist, musiker, akustiker, innsamler og musikkforsker går Eivind Groven (1901–77) inn i rekken av pionerer i Norge. Det renstemte orgelet som han bygget på 1940-tallet har gått gjennom flere oppgraderinger etter hvert som ny teknologi har blitt tilgjengelig, og er nå tilgjengelig som et dataprogram som kan brukes på alle digitale instrumenter.

På denne lunsjkonserten ble det fremført to orgelverk av Eivind Groven og fire nye verk av unge norske komponister fra nyMusikks Komponistgruppe, skrevet for det renstemte orgelet.

Sted: Grovens orgelshus på Ekeberg **Program:** Eivind Groven: *I balladetone*, Karstein Djupdal: *Groven spiller Jondølen* (2012), Peter Edwards: *Boulez Springar* (2012), Rebecka Sofia Ahvenniemi: *Organic Encounters* (2012), Eric Skytterholm Egan: *Through the Barbacans* (2014) UP, Eivind Groven: *Hymne* **Organist:** Sara Aimée Smiseth **Produsert av:** Notam i samarbeid med nyMusikks Komponistgruppe (NMK).

Notam Forum SkRR

Musikerkollektivet SkRR fortsatte Notam Forum i 2014 med støtte fra Norsk Kulturråd., noe som gjorde at de kunne ha langt flere arrangementer enn de fire de arrangerte i 2013. Notam Forum varierer mellom å være foredrag, konserter og visningsarena for eget arbeid. SkRR organiseres av Anders Tveit, Eskil Muan Sæther, Erik Strutz og Magnus Bugge.

27. februar: SkRRs elektroniske langbord

Sesongen startet med SkRRs Elektroniske Langbord. Alle kan ta med det de ønsker av instrumenter og maskineri for en elektronisk improjam.

20. mars: Pieter Matthyssens (Ensemble Nadar)

Cellisten Pieter Matthyssens er en av stifterne i Ensemble Nadar og utgjør sammen med Stefan Prins den kunstneriske ledelsen i ensemblet. Nadar spilte sist i Oslo på Ultima 2013. 20. I mars kom han på besøk og snakket om Nadars estetikk og kunstneriske konsept.

10. april: Jagannathan Sampath – DIN Is Noise (foredrag)

Indisk-britiske Jagannathan Sampath er en omreisende dataprogrammerer som har utviklet DIN Is Noise – et software musikkinstrument for Windows, Mac OS X og GNU/Linux. Der tradisjonelle synther ofte bruker oscillatorer med bølgeformer som sinus, trekant, firkant og sagtan tar DIN Is Noise utgangspunkt i Bezier-kurver. Dette er parametriske kurver som ofte brukes innen datagrafikk og -animasjon.

12. mai: Eduardo Miranda – Remixing Beethoven with brain data

Presentasjon av arbeidet til den brasilianske komponisten og forskeren Eduardo Miranda som besøkte Notam i mai for å jobbe med et prosjekt innen algoritmisk komposisjon i samarbeid med Anders Vinjar og Ellen Røed.

19. juni: Stumfilmvisning med live lydsetting

19. juni inviterte SkRR og Notam til forumets sesongavslutning og vårens høydepunkt: Live lydsetting av Lotte Reinegers *Die Abenteuer des Prinzen Achmed* (1926). Musikken kunne være forhåndskomponert eller improvisert. Musikerne var Lars Sparby, Magnus Bugge, Anders Tveit, Morten Minothi Kristiansen, Hilde Marie Holsen Christian Aalby Svalesen, Ernst van der Loo, Erik Nicolai Strutz, Eskil Muan Saether og Ann-Helen Schjølberg.

28. august: Langbord

Som alltid startet sesongen med Det elektroniske langbordet, dette ble første gang presentert i 2009 og har vært gjennomført flere ganger siden.

25. september: Show and tell

Forum der en kunne vise frem et prosjekt, en patch, komposisjon, work-in-progress, boks, dings e.l.

Åpent for alle som ville diskutere/teste/presentere/observere.

23. oktober: Remix Bingo

De fleste av oss sitter på ett eller flere prosjekter som aldri ble noe av, og på Remix bingoen skal slike prosjekter utveksles i form av audio eller midifiler slik at noen andre kan gjøre det ferdig for oss. Resultatet av remixene ble presentert i konsertform.

30. oktober: Analog estetikk med Asbjørn Flø

Den eminente komponist og lydkunstner Asbjørn Flø foredrar, kåserer, demonstrer og harselerer over både gammelt og nytt innenfor syntese.

27. november: Liveelektronikk og stumfilm, Nosferatu – Eine Symphonie des Grauens (1922)

Stumfilmkonsert til filmen Nosferatu fra 1922!

Musikken kunne være forhåndskomponert eller improvisert. Musikere var Magnus Bugge + Lars Sparby, Hilde Holsen, Anders Tveit, Asbjørn Flø, Håkon Lie, Eskil Muan Sæther, Fredrik Hossmann, Mariano Bulligan + Notto Thelle, Erik Strutz, Arne Borgan, Ernst van der Loo.

Hild Sofie Tafjord fremfører med Lemur. Foto: Magnus Bugge.

Maja S. K. Ratkje fremfører *In Dialogue with Rudnik* på Victoria Nasjonale Jazzscene. Foto: Kjetil Valstadsve.

Nok en *Reunion*, denne gangen på Meta.Morf i Trondheim. Foto: Espen Gangvik.

BRÅK RUG – Øyvind Brantsegg, Maja S. K. Ratkje og Siv Øyunn Kjenstad. Foto: Arild Schei.

6. Fasiliteter og utstyr

Notam disponerer cirka 650 kvadratmeter i lokalene på Myrens Verksted. Kjernevirksomheten finner sted i studio, et elektronikkverksted, og flere prosjektrum og arbeidslokaler for ansatte, brukere og andelsleietakere i Studiokollektivet.

Studio

STUDIO NORDHEIM

Dataskinner: Mac Pro 2 x 2.26 GHz Quad Core Intel Xeon prosessorer med et Digidesign HD 3 Acell system, et 192 I/O interface og et MIDI I/O interface. 1 intern DVD-brenner + Linux/Windows-PC med AMD XP3000+ prosessor, Fedora Core 6 + Planet CCRMA, Windows, M-Audio Delta 1010 lydkort.

Høytalere: Stereo Genelec 1038, 5.1: Genelec 1030 og Genelec 1029 sub woofer

Annet utstyr: Studio Technologies StudioComm 7-monitor kontroller, Grace Design m802 Mikrofon pre amp, Tube Tech LCA 2A kompressor, Tube-Tech SSA 2B summeringsforsterker, Focusrite ISA 430 mikk pre amp. Behringer Ultragain Pro 8 ADAT Converter, Behringer Powerplay Pro XL hodetelefon forsterker

Tilgjengelig utstyr for begge studioene: Genelec 8020 (20stk) Yamaha SY99 Synthesizer, Sony CDP-2000 CD-spiller, Sony PCM-7010 DAT-spiller, Sony MDS-E12 MD-spiller, Alesis XT 20 20-bit A-DAT-spiller, Denon 3800 DVD-spiller, Studiologic keyboard med 88 veide tangenter (Numa og Numanano), Symetrix SX 202 Mic Pre-amp, Studer B 67 Båndspiller, Tascam MSR 16 Båndspiller, NAD 6100 kassettpiller, M-Audio Axiom 25 midikeyboard / Kontroller

STUDIO WIGGEN

Dataskin: Mac Pro 2 x 2.26 GHz Quad Core Intel Xeon prosessorer med et Digidesign HD 3 Acell system, et 96 I/O interface, A-DAT Bridge 24 lydinterface, Proseus AudioBox 1818 VSL lydinterface til medbragte dataskinner

Høytalere: Stereo: Genelec 1031, 5.1 Genelec 8020 og Genelec 1092A subwoofer

Annet utstyr: Studio Technologies StudioComm 7-monitor kontroller, Grace Design m802 Mikrofon Pre amp, Tube Tech LCA 2A kompressor, Behringer Powerplay Pro XL hodetelefon forsterker

OPPTAKSUTSTYR

2 stk RME Fireface UFX lydkort
1 Fostex FR 2 Flashkort opptaker
1 Sound Devices 788T bærbar opptaker
2 Edirol R-09 opptakere
1 Sony ECM MS 5 stereomikrofon
2 Sony ECM MS 957 stereomikrofoner
2 DPA 4060 miniatyrmikrofoner
4 stk DPA 4061 miniatyrmikrofoner

1 stk DPA 4062 miniatyrmikrofon
DPA 5015 Surround – sett med fem 4015-TL mikrofoner
2 stk Neumann KM 140 mikrofoner
2 stk Neumann KM 183 mikrofoner
2 stk Neumann KM 120 8-talls mikrofoner
4 stk Neumann U-87 Stormembran mikrofoner, valgbar karakteristikk
1 stk DPA MMA 6000 mikrofonforforsterker
2 stk Studiologic keyboards med 88 veide tangenter
1 Soundfield ST350 surround-mikrofon

Annet

LAB ABEL

Datamaskiner: 4 Linux/MacOSX-maskiner av typen Minimac med 1.83 GHz Core Duo prosessor og M-Audio Fasttrack Pro lydkort. Doubleboot-konfigurasjon OSX/Linux. Fedora Core 6 + Planet CCRMA. 1 SGI Octane – maskin med videohardware + videoredigeringssoftware Jaleo. MacOSX for å kjøre bl.a. Peak, Pro Tools, Max/MSP, video- og DVD-programmer.

VRIMLEOMRÅDE

Det åpne fellesområdet etter inngangspartiet kan brukes til kurs, seminarer, foredrag, møter, innstudering, bygging og huskonserter.

- 1 Behringer X32 digitalmikser
- 1 Soundcraft Spirit M12
- 2 Behringer S16 Digital Snake stagebokser
- 2 L'acoustics 108P høyttalere
- 3 Stagebeam MK II 300/500 W lys
- 1 Showtec Multidim DMX 512 4-kanaler

UTLEIE AV KONTORLOKALER

Organisasjoner og enkeltkunstnere har muligheten til å leie permanente arbeidsplasser i Notams lokaler. Det er stor pågang og vi har flere som står i kø for å leie kontor hos oss på det nåværende tidspunkt.

MØTEROM/PROSJEKTROM

For Notams ansatte og brukere/samarbeidspartnere.

ELEKTRONIKKVERKSTED

Et rom utstyrt med verkstedsbenk og verktøy til utvikling og reparasjon av elektronikk.

KONTORLANDSKAP

For Notams ansatte og prosjektmedarbeidere.

STILLEROM

Et lite kontor som ansatte så vel som brukere kan bruke ved anledning.

MASKINROM

Et avkjølt rom for Notams servere og datamaskiner.

7. Organisasjon

Notam ble formelt opprettet i 1993, og endret status til selvstendig stiftelse i 2001. Notams stab består av litt over fem årsverk fordelt på åtte stillinger, men hvert år engasjeres det flere andre ressurspersoner på prosjektbasis.

Formålsparagraf

- Notam skal være et skapende kompetanse- og ressurscenter for utvikling og bruk av ny teknologi i musikk- og kunstlivet i Norge.
- Notam skal fremme innovative tilnærminger til lyd, musikk og kunst på tvers av tradisjonelle faggrenser, og være en internasjonal aktør, også i Norge.
- Notam skal legge til rette for, og bistå i, komposisjon, forskning og utvikling, utdanning og formidling.
- Notam har ikke kommersielt formål.

Stiftelsen Notam

STYRET I 2014

Notams rådsmøte ble avholdt den 3. april 2014. Innkalte til rådsmøtet er Notams stiftere, og rådsmøtet velger styret.

Før rådsmøtet:

Inger Elise Mey (leder), avdelingsdirektør TONO
Vemund Bergland (nestleder), administrativ leder NKF
Gaute Storaas (medlem), komponist NOPA
Kjell Tore Innervik (medlem), førsteamanuensis ved Norges musikkhøgskole
Agnes Kroepelien (medlem), daglig leder Ny Musikk
Gyrid Nordal Kaldestad (medlem), representant for Notams ansatte
Ragnhild Berstad (1. varamedlem), komponist
Jon-Willy Rydningen (2. varamedlem), musiker, komponist
Synne Skouen (3. varamedlem), komponist
Cato Langnes, vararepresentant for Notams ansatte

Etter rådsmøtet:

Jana Winderen (leder), lydkunstner
Agnes Kroepelien (nestleder), daglig leder nyMusikk
Gaute Storaas (medlem), komponist NOPA
Håkon Stene (medlem), stendiat ved Norges musikkhøgskole
Øyvind Brandtsegg (medlem), professor ved NTNU
Thom Johansen (medlem), representant for Notams ansatte
Christian Wallumrød (1. varamedlem), komponist
Jon-Willy Rydningen (2. varamedlem), musiker, komponist
Synne Skouen (3. varamedlem), komponist
Cato Langnes, vararepresentant for Notams ansatte

Notams stiftere er:

Norsk komponistforening, NOPA (Forening for norske komponister og tekstforfattere), NICEM, Ny Musikk, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (Akustikkgruppa), Norges musikkhøgskole, Universitetet i Bergen (Griegakademiet), Barratt-Due Musikk institutt, Universitetet i Oslo (Institutt for musikkvitenskap).

Ansatte

Notto J. W. Thelle – daglig leder (100%)

Daglig leder med ansvar for Notams samlede virksomhet.

Jøran Rudi – forsker, FoU (100%)

Forskning og annet faglig arbeid relevant for bruk og utvikling av teknologi og teknologibaserte kunstuttrykk.

Cato Langnes – studiotekniker og brukerveileder (100%)

Utvikling og drift av studio med programvare og maskinvare, brukerveiledning i studio, teknisk produksjon i installasjoner og konserter

Asbjørn Blokkum Flø – utdanningsansvarlig, programmering (50%) (i permisjon til april 2015)

Ansvar for utvikling av Notams kurstilbud, brukerstøtte, programmering

Hans Wilmers – elektronikkutvikler (40%)

Prosjektarbeid innen teknisk utvikling med elektronikk som spesialistområde, brukerveiledning

Thom Johansen – programmerer, signalbehandler, driftsansvarlig (100%)

Prosjektarbeid innen teknisk utvikling, programvareutvikling, brukerveiledning, drift og vedlikehold av webserver

Gyrid Nordal Kaldestad – produsent (midlertidig 50 %) (i foreldrepermisjon mai-desember)

Utarbeide og gjennomføre prosjekter, ansvar for formidlingsaktivitet

Magnus Bugge – produsent (midlertidig 50 %)

(vikar for Gyrid N. Kaldestad mai-desember)

Henrik Sundt – signalbehandler, utvikler (20 %)

Produksjon og utvikling av programvare (programmering) og elektronikk, brukerasistanse, rådgivning av kunstnere og komponister i bruk av lydteknologi

Koka Nikoladze – aspirant (100%) (september–desember)

Kunstnerisk utvikling, brukerstøtte

Mari Tolkki – regnskapsfører (25%)

Regnskap, prosjektrengnskap

PROSJEKTENGASJERTE

Dag Henning Kalvøy – lydprogrammering

8. Årsberetning

Notam holder til på Myrens Verksted i Sandakerveien 24 D, Bygg F3. Virksomheten driftes i hovedsak med offentlige midler, primært fra Kulturdepartementets post 55 via Norsk kulturråd, men supplerer med en egeninntjening på 20% på årlig basis. Disse inntektene baserer seg på kursvirksomhet, tjenesteyting, billettsalg og egenandel fra våre brukere.

Virksomhet

Det som har kjennetegnet 2014 er en rendyrking av Notams profil i retning av produksjon og utvikling, med myldrende aktivitet gjennom hele året. Navet for aktiviteten er Notams brukere og alle som disponerer fast arbeidsplass via ordningen Studiokollektivet – for tiden bestående av musikere, komponister, en videokunstner, et dansekompani, flere filmlyddesignere, samt Norsk Komponistforening som låner ut sitt Notam-lokale til tilreisende medlemmer. Sammen med Notams ansatte utgjør brukerne og Studiokollektivet et sterkt fagmiljø der kompetansebredden er imponerende og utvekslingsmulighetene er mange. Det er summen av alle som arbeider på Notam som gjør det til et bærekraftig og innovativt miljø.

Notams bidrag til realisering av prosjekter har i løpet av 2014 vært fordelt mellom musikk, installasjoner og scenekunstproduksjon. Tendensen mot større produksjoner og mer sammensatte mediale uttrykk er forsterket. Eksempler på dette er den interaktive installasjonsforestillingen *Korp, korp* – et konsept utviklet av Annika Ostwald og Ida Uvaas og som ble premiert på Dansens Hus under Ultimafestivalen – og multimediaforestillingen *Flammepunkt* av Mette Kaaby/Metrofon og Natasha Barrett som inngikk i Grunnlovsjubileet Eidsvoll 2014. Sistnevnte produksjon krevde opptak fra innsiden av en brennende bil under kontrollerte forhold – ikke hverdagskost selv for Notam. Av andre installasjoner har Notam bidratt med teknisk støtte til Ståle Stenslie (*Ichihara Touch Tales*, Japan og *Voice Catcher*, Atelier Nord), Asbjørn Blokkum Flø (*Dobbeltgänger*, Kunsthall Bergen), Ewa Jacobsson (*Gangen*, permanent installasjon på Bjørnsletta skole) og Mathilde Grooss Viddal (*KuNNSKaPSVeRKeT*, Bærum Kulturhus). Notam-bestillingsverket *I live* av Kristin Bolstad ble urfremført av trioen 1982 på ANX i januar 2014. To flerårige Notam-prosjekter har nylig endt opp som plateutgivelser. Anders Førisdals prosjekt om nytolkning av Bjørn Fongaards partiturer for *Galaxe* ble ferdig innspilt høsten 2014 og nylig utgitt på *Grappa* til glitrende anmeldelser. («Du hører én tone – og vet at denne musikken vil følge deg resten av livet.» *Morgenbladet*) *SPUNK* utga høsten 2014 albumet *Adventura Botanica* – med musikk fra Odd Johans danseforestilling med samme navn, og som Notam co-produserte i 2013. Konsert-DVDen med Simon Steen-Andersens *Black Box Music* fremført av Oslo Sinfonietta vant Nordisk Råds Musikkpris, og Notam har vært involvert både med utvikling av *black box*-instrumentet og innspillingen av fremføringen.

Konsertserien *Lydmyren* ble gjennomført for tredje år på rad med fornyet støtte fra Norsk kulturråd.

Konsertene har blitt arrangert på forskjellige arenaer og i samarbeid med flere aktører, og Notam har som medlem i Stiftelsen Ultima også vært en aktiv konsertprodusent under festivalen. Notam produserte eller var med på å produsere 11 konserter i 2014. Som en utfyllende dimensjon til denne kunstneriske formidlingsvirksomheten har vi i samarbeid med musikerkollektivet SkRR videreført det månedlige forumet Notam Forum med SkRR som tar opp problemstillinger relatert til fremføring av elektronisk musikk. Dette forumet hadde også tilskudd fra Norsk kulturråd i 2014.

Notams nye rom for omsluttende lyd – eller 3D-rommet – ble nær ferdigstilt i løpet av året, og det gjenstår nå kun installering av strøm og ventilasjon, små kosmetiske grep, samt avsluttende innkjøp av teknisk utrustning. Med sine 25 lydkanaler og et spesielt utviklet brukergrensesnitt blir rommet en hjørnestein i Notams langsiktige forskning- og utviklingsarbeid.

Notam fikk i 2013 et oppdrag fra Eivind Grovens institutt for renstemming som gikk ut på å oppgradere digitalversjonen av renstemmingsautomaten som Eivind Groven utviklet over flere tiår fra 1940-til 60-tallet. Systemet, som er implementert i et pipeorgel på Ekeberg, sørger for at klangerne holder seg renstemt i alle tonearter. Det renstemte orgelet regnes fortsatt som et unikt instrument i verden og vekker stadig interesse. Notam utviklet en digital versjon av automaten på tidlig 2000-tallet i samarbeid med David Code fra West Michigan University, men på grunn av manglende finansiering har ikke programvaren blitt vedlikeholdt. Mesteparten av oppgraderingsarbeidet ble gjennomført i 2014, og resulterte i et velfungerende system som ble brukt i konsert på Ultimafestivalen i samarbeid med nyMusikks Komponistgruppe (NMK).

Internasjonalt har Notam vært i avslutningsfasen av EØS-prosjektet *Eastern Waves* i samarbeid med den polske kulturinstitusjonen *Foundation 4.99*. Prosjektet hadde som hensikt å rette fokus på arbeidet som Arne Nordheim, Kåre Kolberg og polske Eugeniusz Rudnik utførte i *Studio Eksperymentalne* tilhørende polsk radio i en spesielt kreativ periode som involverte et betydelig polsk-norsk samarbeid. Fra norsk side var også Helge Sten og Maja Ratkje involvert som komponister og musikere i prosjektet, og de premierte nye verk på prosjektets avslutningskonsert på Victoria Nasjonale Jazzscene som en del av Ultimafestivalen.

Notam har hatt flere residenser i løpet av året. Andrew Hill fra De Montfort University (Storbritannia) gjennomførte to residenser i januar og februar, og ferdigstilte et verk i Notams studioer. I mai kom den argentinske komponisten Eduardo Miranda og fikk hjelp av Anders Vinjar til å programmere

komposisjonsmetoder til et ensembleverk Video-kunstneren Ellen Røed ble engasjert til å lage en film som akkompagnerer verket under fremføringen.

Utdanningsaktiviteten til Notam er redusert i forhold til tidligere, men det har blitt arrangert noen workshops i samarbeid med Norges musikkhøgskole, Teknisk Museum og Tape to Zero-festivalen, og innføringskurset i Ableton Live har også blitt arrangert våren 2014. Nettkurset Programmering, syntese og signalbehandling i Max er stadig etterspurt, og ble i 2014 gjennomført for femte år på rad.

Notam er en av nodene i det landsomfattende nettverket PNEK – Produksjonsnettverk for Elektronisk Kunst, og mottar årlig støtte til prosjekter med relevans til nettverkets virksomhet.

Notam har avholdt 4 ordinære styremøter i 2014.

Resultatregnskap

DRIFTSINNTEKTER OG DRIFTSKOSTNADER	2014	2013
Tilskudd, støtte og prosjektbevilgninger	5 541 524	5 095 440
Andre inntekter	844 246	1 024 132
Sum driftsinntekter	6 385 771	6 119 571
Lønnskostnader m.m.	3 753 849	3 388 019
Avskrivning på driftsmidler	24 841	57 195
Annen driftskostnad	2 543 783	2 030 805
Sum driftskostnader	6 322 473	5 476 019
Driftsresultat	63 297	643 553
FINANSINNTEKTER OG FINANSKOSTNADER		
Annen renteinntekt	30 418	27 860
Annen finansinntekt	38	4
Annen rentekostnad	1	0
Resultat av finansposter	30 455	27 864
Ordinært resultat	93 752	671 417
Årsresultat	93 752	671 417
OVERFØRINGER		
Avsatt til annen egenkapital	93 752	125 345
Overført til udekket tap	0	-546 072
Sum overføringer	93 752	671 417

Balanse

EIENDELER	2014	2013
Anleggsmidler		
Varige driftsmidler		
Driftsløsøre, inventar, o.a. utstyr	32 483	15 800
Sum varige driftsmidler	32 483	15 800
Obligasjoner og andre fordringer	23 807	19 242
Sum finansielle anleggsmidler	23 807	19 242
Sum anleggsmidler	56 290	35 042
Omløpsmidler		
Fordringer		
Kundefordringer	138 317	80 083
Andre fordringer	129 526	86 156
Sum fordringer	267 844	166 239
Bankinnskudd, kontanter, og lignende	1 299 606	785 986
Sum omløpsmidler	1 567 450	952 225
Sum eiendeler	1 623 739	987 267
Egenkapital og gjeld		
Innskutt egenkapital		
Grunnkapital	50 000	50 000
Sum innskutt egenkapital	50 000	50 000
Opptjent egenkapital		
Annen egenkapital	219 097	125 345
Sum opptjent egenkapital	219 097	125 345
Sum egenkapital	267 097	175 345
Gjeld		
Kortsiktig gjeld		
Leverandørgjeld	79 527	19 921
Skattetrekk og andre trekk	222 850	197 686
Annen kortsiktig gjeld	1 052 265	594 426
Sum kortsiktig gjeld	1 354 642	811 922
Sum gjeld	811 922	811 922
Sum gjeld og egenkapital	1 623 739	987 267

Økonomi

Regnskapet for 2014 viser et overskudd på kr 93 752,-
Per 31.12.14 har Notam en egenkapital på 269 097,-

Økonomien til Notam har stabilisert seg etter to avvikende år som følge av flytting til større lokaler og et utvidet konsept. Årets regnskap vitner om en normalisering av driften tilpasset strategiske tiltak for årene som kommer. Betydelige prosjektmidler overføres til budsjettet for 2015, da det skal gjøres avsluttende innkjøp til utrustning av det nye rommet for omsluttende lyd som ferdigstilles våren 2015.

Regnskapet er satt opp under forutsetning av fortsatt drift. Styret mener at det fremlagte årsregnskapet gir et korrekt bilde av Notams utvikling, finansielle stilling og resultat samt eiendeler og gjeld.

Studiobruk

Samlet studiobruk **4 619** timer

STUDIO NORDHEIM

2373 registrerte timer
320 uregistrerte timer
10 timer til kurs
50 timer til vedlikehold
Samlet belegg **2 753** timer

STUDIO WIGGEN

1546 registrerte timer
250 uregistrerte timer
20 timer til kurs
50 timer til vedlikehold
Samlet belegg **1 866** timer

Personer tilknyttet Notam i 2013

Niklas Adam
Monty Adkins
Rebecka Ahvenniemi
Heloisa Amaral
Kristin Andersen
Magnus Andersson
Guttorm Andreassen
Sigbjørn Apeland
Håkon Austbø
Siri Austeen
Jon Marius Aareskjold
Camilla Barratt-Due
Natasha Barrett
Ragnhild Berstad
Eirik Blekesaune
Kristin Bolstad
Rolf Borch
Øyvind Brandtsegg
David Bratlie
Knut Bendik Breistein
Karsten Brustad
Magnus Bugge
Mariano Bulligan
Armin Bårdseth
Mats Claesson
Erik Dæhlin
Simon Dancaster
Karstein Djupdal
Rose Dodd
Peter Edwards
Eric Skytterholm Egan
Tor Jørgen van Eijk
Sven Erga
Terje Evensen
Harald Fetveit
Asbjørn Blokkum Flø
Odd Johan Fritzøe
Hans Frønes
Yngvild Færøy
Anders Førisdal
David Stephen Grant
Pål Granum
Lene Grenager
Dagne Myren Groven
Ewa Jacobsson
Victoria Johnson
Siri Jøntvedt
Søssa Jørgensen
Bjørnar Habbestad
Alex Harker
Anawana Haloba

Snelle Ingrid Hall
Frode Haltli
Ida Helene Heidel
Karin Hellqvist
Andrew Hill
Hilde Holsen
Kjetil Husebø
Ewa Jacobsson
Alexander R. Jensenius
Mette Kaaby
Dag Henning Kalvøy
Andreas Karlsen
Arnfinn Killingtveit
Siv Øyunn Kjenstad
Are Lothe Kolbeinsen
Dagfinn Koch
Kåre Kolberg
Annette Krebs
Håkon Kvidal
Bjarne Kvinnsland
Leigh Landy
Siri Langøigjelten
Michal Libera
Trond Lossius
Kjetil Matheussen
Pieter Matthyssens
Benjamin Maumus
Øyvind Mellbye
Michal Mendyk
Eduardo Reck Miranda
Hillevi Munthe
Joker Nies
Koka Nikoladze
Kristin Norderval
Camille Norment
Rolf-Erik Nystrøm
Lasse Passage Nøsted
Fredrik Olofsson
Stian Omenås
Cecilie Ore
Annika Ostwald
Ali Parandian
Erik Peters
Maja Ratkje
Eirik Raude
Eudeniusz Rudnik
Ellen Røed
Sigurd Saue
Håvard Halden Sethre
Julian Skar
Øyvind Skarbø
Synne Skouen
Henrik Skram
Olav Slettahjell

Ivar Smedstad
Lars Erik Sparby
Simon Steen-Andersen
Helge Sten
Håkon Stene
Ståle Stenslie
Per Platou
Ricardo del Pozo
Jagannathan Sampath
Erik Stormer
Erik Strutz
Eskil Muan Sæther
Stine Sørli
Hild Sofie Tafjord
Daniel Teige
Håkon Thelin
Ulrik Ibsen Thorsrud
Kristine Tjøgersen
Øyvind Torvund
Anders Tveit
Ida Uvaas
Knut Vaage
Mathilde Gross Viddal
Anders Vinjar
Elin Øyen Vister
Sunniva Wettre
Jan Wiese
Jana Winderen
Terje Winther
Bernt Isak Wærstad
Nils Økland

Arbeidsmiljø

Arbeidsmiljøet er gjennomgående godt, og de ansatte drar nytte av hverandres kompetanse slik at Notam fremstår som en enhet med stor bredde. Brukernes tilbakemeldinger bekrefter dette. De framhever også det unike ved samspillet mellom en kompetent stab og den ressursen brukerne representerer for Notam. Lokalene på Myrens Verksted befinner seg i rolige omgivelser og er tilpasset Notams bruk slik virksomheten forespeiler den fremtidige driften.

Sykefraværet i 2014 var på 0,5%.

Utdanningsansvarlig ble innvilget 3 års permisjon i 2012, og følgelig har permisjonen vært effektiv i hele 2014. I september startet en aspirant i en ettårsstilling på Notam, slik at staben midlertidig er økt til 6 årsverk. Aspiranten styrker kompetansen og fleksibiliteten til Notams stab, og har skapt stor entusiasme både blant ansatte og utad.

Notam forurenses ikke det ytre miljø.

Likestilling

Notam har god balanse mellom kjønnene i styret, men har en høy andel menn i administrasjonen. Vi oppfordrer kvinner til å søke på alle typer stillinger i virksomheten. Det har imidlertid ikke vært aktuelt med nyansettelser i 2014. Blant Notams aktive brukere er menn i svakt flertall, men i 2014 er kvinneandelen blitt markant høyere i forhold til året før. Av premierte verk som Notam har bidratt til i 2014 er kvinner i klart flertall blant opphavspersonene.

Notam

Norsk senter for teknologi i musikk og kunst

Sandakerveien 24 D, Bygg F3

N-0473 Oslo

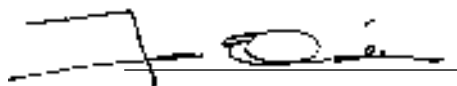
Tlf: 22 35 80 60

E-post: admin@NOTAM02.no

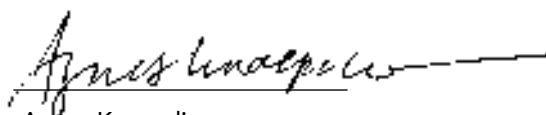
www.NOTAM02.no

Organisasjonsnummer: 983 502 083

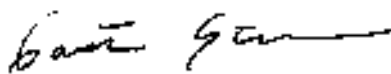
Oslo, 24. mars 2015

Jana Winderen
Styrets leder

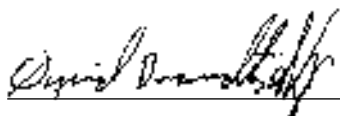
Agnes Kroepelien
Styrets nestleder

Gaute Storaas
Styremedlem

Håkon Stene
Styremedlem

Øyvind Brandtsegg
Styremedlem

Thom Johansen
Styremedlem/ansattes representant

Takk for godt samarbeid i 2014

Norsk kulturråd
Komponistenes Vederlagsfond
Det Norske Komponistfond
Fond for utøvende kunstnere
Musikkutstysordningen
Norges musikkhøgskole
Universitetet i Oslo, IMV
Norges Teknisk-naturvitenskapelige Universitet
Universitetet i Bergen, Griegakademiet
Barratt-Due musikk institutt
NKF – Norsk Komponistforening
NOPA – Forening for norske komponister og tekstforfattere
Ny Musikk
NICEM
PNEK – produksjonsnettverk for elektronisk kunst
Bergen Elektroniske Kunstnerverksted (BEK)
Atelier Nord
Dans for voksne
SkRR
WintherStormer
Oslo Open
Metrofon
Music Norway
Eivind Grovens institutt for renstemming
Manglerud videregående skole
ICMA, International Computer Music Association
EMS-Network, Electronic Music Studies
NIME, New Interfaces for Musical Expression
CeReNeM, University of Huddersfield
De Montfort University, Leicester
University of Greenwich
University of Plymouth
Foundation 4.99, Warsawa
Organised Sound, Cambridge University Press
Ultima Oslo Contemporary Music Festival
Huddersfield Contemporary Music Festival, Huddersfield
Musikkteknologidagene 2014
Tape to Zero 2014
Henie Onstad Kunstsenter
Kunsternes Hus
Dansens Hus
Victoria Nasjonal Jazzscene
ANX
Sound of Mu
Kunsthall Bergen
3D Akustikk AS
Terje Haug AS

Våre brukere